

Gelegenheidstoespraak van Johan Keirse, voorzitter HVV/OVM-Oostkamp

Dames en heren, beste genodigden in al uw graden en hoedanigheden. Voor u staat een apetrotse voorzitter.

Niet omdat ik hier vandaag mag de spits afbijten of het hoge woord voeren. Apetrots ben ik omdat ik enerzijds tot op vandaag het werk van onze voorgangers mocht voortzetten en anderzijds omdat ik ook tot op vandaag kan rekenen op een ploeg vrijwilligers die ook na mij de fakkel verder zullen brandend houden. Maar ik ben net alleen apetrots, ik mag mij ook gelukkig achten. Immers, zonder de gangmakers van weleer en de medestanders van vandaag stond ik hier niet en zaten jullie daar niet.

Dus laten we maar even terugblikken op die voorbije 25 jaar. 29 mei 1985. De halve wereld zit aan de beeldbuis gekluisterd voor wat dé voetbalmatch van het jaar moet worden. De finale van de Europacup tussen Liverpool en Juventus op de Heizel. Wat een feest moet worden ontaardt om 19u10 in een drama waarbij 39 doden en 400 gewonden vallen. Bij velen onder ons zijn deze beelden op het netvlies gebrand.

Op dat eigenste ogenblik zitten 2 leerkrachten Niet-confessionele zedenleer samen. Het zijn Alain Bottu uit het lager onderwijs in de Rijksschool en Jeannette Vandommele uit het middelbaar in de Rijksmiddenschool. Zij richten de lokale afdeling van de Oudervereniging voor de Moraal op. Het stimuleren van het Officieel onderwijs in het algemeen en de cursus niet-confessionele zedenleer in het bijzonder is het hoofddoel. Veel archieven uit deze tijd zijn er niet. Wie denkt er in de jaren 80 en 90 aan dat in 2010 ooit eens een pipo zou op zoek gaan naar de geschiedenis van hun initiatief. Trouwens ze hebben het veel te druk met het in stand houden van de afdeling wat in een overwegend traditioneel katholieke gemeente niet vanzelfsprekend is. Halfweg de jaren 90 verzwakt de fakkel zelfs tot een zeer flauw pitje. Tot in 1999. De oproep van het toenmalig bestuur resulteert in een verruiming en verjonging van het bestuur. Een nieuwe dynamiek ontstaat en van dan af kiest de afdeling voor de vlucht vooruit.

Niet alleen voor de kinderen worden leuke en leerrijke activiteiten georganiseerd, ook de ouders komen aan hun trekken. En daarvoor schuwt OVM geenszins taboe-onderwerpen. Debatten over patiëntenrechten, palliatieve zorg, euthanasie nog lang voor de stemming van de desbetreffende wetten. Een politiek debat over gelijkberechtiging van levensbeschouwingen nav de gemeenteraadsverkiezingen in 2000 en een groot partijendebat in 2002. De tentoonstelling Veelkleurig Zwart die door extreem rechts manu militari werd ontmanteld. Het zijn maar enkele van de blikvangers.

En het blijft kriebelen. In 2003 neemt OVM een voorzichtige start met een vrijzinnig centrum, een initiatief dat in december 2004 resulteert in de oprichting van het Vrijzinnig Centrum De Molensteen vzw. Sindsdien is er tussen De Molensteen en OVM een zeer nauwe samenwerking wat betreft organisatie van voordrachten en debatten. De keuze van de onderwerpen, het aantrekken van zeer gerenommeerde sprekers en de professionele aanpak zorgen voor een uitstraling tot ver over de gemeentegrenzen heen.

En Oostkamp ligt nu even niet op een eilandje in de onmetelijke oceaan dus ook de vrijzinnige medemens uit Zedelgem en Beernem, waar geen georganiseerde vrijzinnige gemeenschap bestaat, zoekt stilaan aansluiting bij Oostkamp. En het is wederkering. OVM-Oostkamp, en ook De Molensteen, breiden hun werkingsgebied uit naar deze gemeenten.

In 2008 werd opnieuw een kaap gerond. Het groeiend succes doet in Brugge zowel het Lentefeest voor de 6-jarigen en het Feest van de Vrijzinnige Jeugd voor de 12-jarigen uit hun voegen barsten. Op provinciaal vlak worden de werkingsgebieden voor deze overgangsfesten hertekent en OVM-Oostkamp gaat de uitdaging aan om in 2009 het eerste gecombineerde feest op poten te zetten voor de gemeenten Beernem, Oostkamp en Zedelgem.

Ondertussen zorgt een decreet van toenmalig minister van Cultuur, Bert Anciaux op nationaal vlak voor beroering binnen de vrijzinnige culturele organisaties. Bertje zal waarschijnlijk nooit begrepen hebben waarvoor . HVV, HV, OVM en Grijsze Geuzen staan en nog minder dat deze 4 verenigingen eigen doelstellingen en een eigen doelpubliek hadden. Het weze hem vergeven, ook wij vrijzinnigen hebben het soms wel eens moeilijk met de resem afkortingen die we gebruiken.

Maar dus vond Bertje dat deze verenigingen maar best konden tot een fusie overgaan. En zo geschiede. De Humanistisch Vrijzinnige Vereniging is een feit. Veel lokale afdelingen gebruiken een combinatie van oude en nieuwe naam. Zo ook in Oostkamp en dat levert HVV/OVM op. Kwatongen beweren dat wij dat express doen. Om uit te leggen waarvoor die 6 letters staan hebben we een kwartier nodig en ondertussen worden geen andere lastige vragen gesteld.

Maar alle gekheid op een stokje. Waarvoor staat HVV vandaag? Laten we er even de missie van de vereniging bijnemen. En ik citeer ze letterlijk:

"Wij verenigen mensen die vrij en kritisch denken en doen, binnen een moraal zonder goden. We vormen en activeren, stimuleren tot dialoog en respect, en bepalen mee het maatschappelijke debat. Centraal staat daarbij een duurzaam ontwikkelde en verantwoorde levenskwaliteit voor iedereen, gebaseerd op zelfbeschikking."

Einde citaat.

Laat mij toe deze missie in zeven deeltjes ontrafelen.

1. Wij verenigen mensen in plaats van ze uit te sluiten of te demoniseren, zonder territoriale, culturele of welke begrenzing ook. Wij bouwen aan een wereldgemeenschap onder het motto 'vrijheid, gelijkheid en broederschap'.

2. Vrij en kritisch denken en doen.

Wij verkiezen wetenschappelijk onderzoek boven dogma's. Wetenschappelijk onderbouwde theorieën vormen immers de basis voor de opinievorming. De wetenschappelijke methode gebruikt een duidelijke taal, is test- en toetsbaar en zoekt objectieve, op feiten gebaseerde verklaringen.

3. Binnen een moraal zonder goden.

Eerbied voor de fysieke, geestelijke, morele en seksuele integriteit van de mens, gelijkberechtiging van alle mensen, en morele verantwoordelijkheid ten overstaan van de andere. Zonder terug te moeten vallen op een of andere god of zijn gebod.

Wij streven naar een maatschappij waar alle levensbeschouwingen met gelijke rechten en plichten kunnen bestaan. Wij hanteren hiervoor een inter-levensbeschouwelijke dialoog met eenieder die de spelregels van zo'n dialoog onderschrijft.

4. Wij vormen en activeren, stimuleren tot dialoog en respect.

Wij verdedigen een onderwijs dat gestoeld is op kennis die voortvloeit uit wetenschappelijk onderzoek en dat toegankelijk is voor zoveel mogelijk mensen.

HVV ontwikkelt op alle niveaus opinievormende activiteiten zoals debatten, discussies lezingen, enz. Daarmee reiken we argumenten en instrumenten aan om eigen standpunten te vormen. We leren onze leden kritisch te zijn over hun eigen denken en stimuleren hen tot het maken van eigen keuzes. Een vrijzinnig humanist leert twijfel aanvaarden want ook in de wetenschap bestaan geen absolute waarheden.

5. Het maatschappelijk debat mee bepalen.

We verdedigen daarbij onder andere het recht op vrije meningsuiting, neutraliteit en onafhankelijkheid van de overheid, scheiding tussen kerk en staat op alle bestuurlijke niveaus, gelijkberechtiging van alle levensbeschouwingen.

Wij initiëren en steunen progressieve tendensen naar vernieuwing en emancipatie in een samenleving waarin de mens voorop staat.

6. Een duurzaam ontwikkelde levenskwaliteit.

De vrijzinnige humanist hanteert een visie op de evolutie waarin alle leven via natuurlijke selectie is ontstaan en waaruit de verbondenheid tussen mens, maatschappij en natuur primeert. Hij neemt zijn verantwoordelijkheid ten overstaan van de volgende generaties met hun noden en behoeften. Solidariteit - omgaan met water, lucht, grondstoffen, energie en biodiversiteit - de ecologische voetafdruk, dit mogen geen loze begrippen zijn. In al onze handelingen en processen moeten wij ze integreren.

En ten slotte: gebaseerd op zelfbeschikking.

Wij willen zelfstandig zijn en betekenis aan ons leven kunnen geven. De vrijzinnige humanist beschikt zelfstandig over geest en lichaam en neemt daarbij zijn eigen lot in handen. Van bij de geboorte tot de dood.

Deze missie, dames en heren, is hét verhaal van de vrijzinnige humanist. Het zijn deze waarden die via onze leerkrachten Niet-Confessionele Zedenleer meegegeven worden aan de leerlingen. Vrijzinnig humanisten moeten blijven knokken en opkomen voor hun vrijheden. maar ze moeten tevens indachtig dat vrijheden ook plichten meebrengen.

Elk van ons is slechts een klein radertje zijn in het geheel. Stokt één radertje dan stokt de hele machine.

Dit verhaal, dames en heren, is tevens ook het bestaansrecht van de Humanistisch Vrijzinnige Vereniging. Vandaag feesten we morgen komt er een nieuwe dag om verder te werken aan de realisatie van onze doelstellingen. En ik hoop dat over 25 jaar een even trotse voorzitter tevreden mag terugblikken op de realisaties van zijn of haar voorgangers.

Ik heb gezegd.